

Aplinkosaugos
koalicija

ESAMA SITUACIJA MIŠKUOSE „GIRIŲ SPIEČIAUS“ AKIMIS

2025-05-21

Konferencija Seime
„Miškininkystė be plynių: naujas
požiūris į miškų politiką“

Lina Paškevičiūtė

lina@akoalicija.lt

www.akoalicija.lt

Girių spiečius

Judėjimas siekiantis gamtiniu, socialiniu ir ūkiniu požiūriais subalansuotos miškų politikos.

57 organizacijos ir iniciatyvos,
44 įvairių sričių mokslininkai ir ekspertai

www.giriuspiecius.lt

IŠ ESMĖS KITOKS POŽIŪRIS Į MIŠKUS MIŠKAS YRA VERTYBĖ, MIŠKAS YRA VISIEMS

DABAR

Rekreacijai
tik 2,5 %
miškų

Medienai
net 87,4 %
miškų

Gamtai
tik 10,1 % miškų

SIEKIAME, KAD PO 20 METŲ BŪTŲ

Bent 30 % miškų saugomi gamtai, trečdalis jų – griežtai, formuojasi sengirės

Bent 20 % miškų papildomai bendruomenių, kultūriniams ir nemedieniniams poreikiams

Miškų ekosistemos svariai prisideda švelninant klimato kaitą ir jos padarinius

Ne daugiau 50% miškų yra ūkiniai, skirti tvariai medienos ruošai

PER DVI SAVAITES
RAGINIMĄ PASIRAŠĖ

19941

VIEŠAS RAGINIMAS TESĖTI PAŽADUS LIETUVOS MIŠKAMS

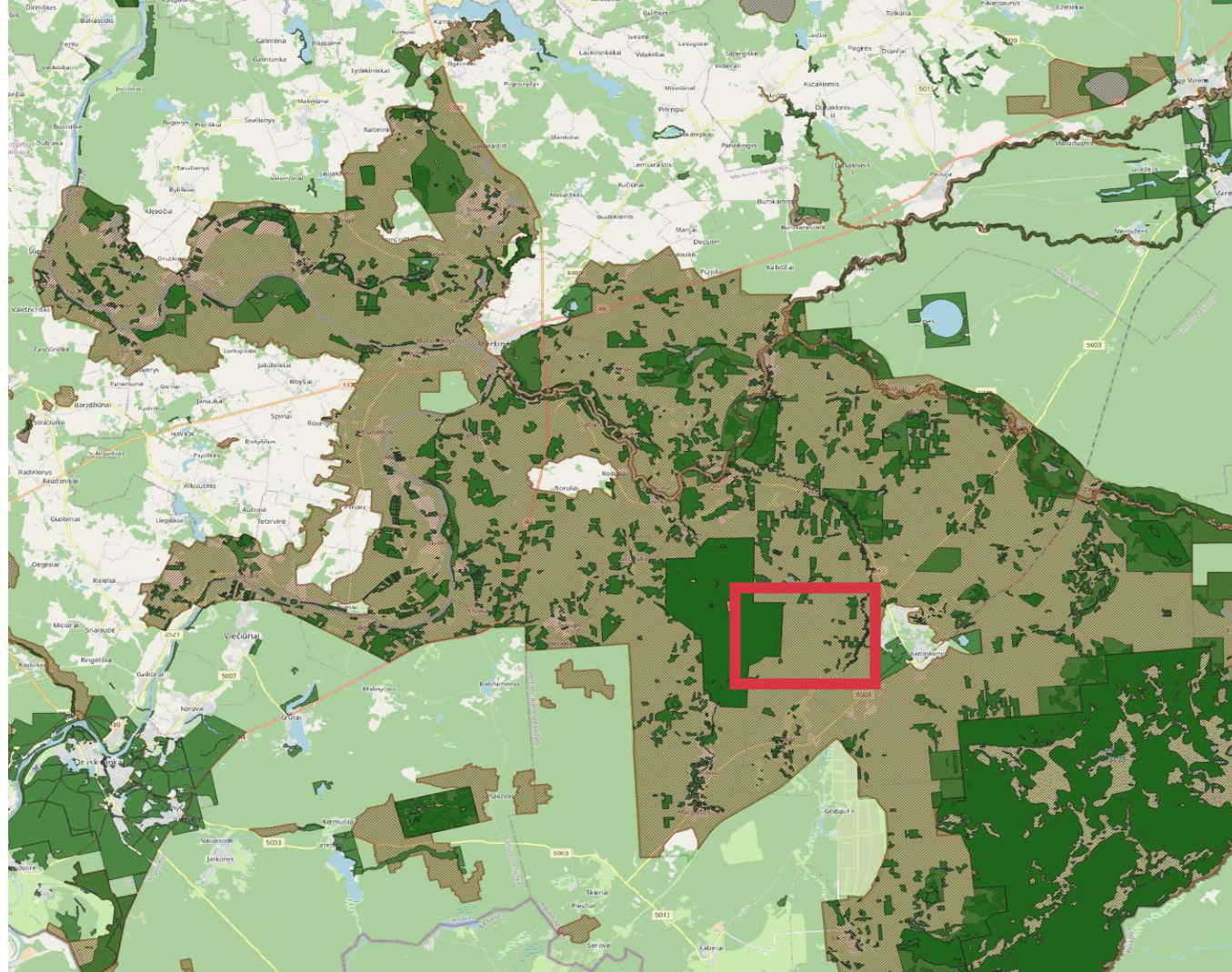
https://www.giriuspiecius.lt/raginimas_2025_04/

Reikalaujame Miškų įstatymo, kuris iš esmės padidintų Lietuvos miškų apsaugą, užtikrintų brandžių miškų ir saugomų rūšių išlikimą, įgyvendintų Vyriausybės įsipareigojimus ir nustatytą ilgalaikį, tvarų bei visapusiškai subalansuotą požiūrį į miškų naudojimą:

- 1. Išplyninantys ūkiniai kirtimai saugomose teritorijose ir miškuose, svarbiuose vandens, oro, dirvožemio apsaugai, gyvenamajai aplinkai ir saugumui, turi būti uždrausti.** Čia turi būti taikomi gamtiškosios miškininkystės principai.
- 2. Valstybiniuose miškuose būtina nuosekliai didinti ekosistemų apsaugos, rekreacinių ir rezervatinių miškų plotus,** ypač saugomose teritorijose, saugomų buveinių ir rūšių vietose, prie gyvenviečių ir apsauginėse zonose. Šie miškai turi tarnauti viešajam interesui ir pirmiausia atliepti visuomenės ekologinius, sveikatos ir rekreacinius poreikius.
- 3. Bendruomenėms ir apsauga suinteresuotiems asmenims turi būti suteikta galimybė** prioritetine tvarka išsipirkti mišką iš privačių savininkų arba sudaryti sutartis dėl tam tikros veiklos nevykdymo, kaip tai numatyta Nacionaliniame miškų susitarime.
- 4. Miškų planavimas turi būti skaidrus, atviras, kokybiškas ir įtraukus.** Į jį turi būti įtraukiami įvairių sričių ekspertai bei visos suinteresuotos visuomenės grupės. Planavimo ir leidimų išdavimo procesų spartinimas turi būti pagrįstas, o ne savitiksliis – negalima leisti, kad efektyvumo siekis taptų miškų apsaugos sąskaita vykdomu kompromisu.

Esama situacija. Dzūkijas nacionālais parks. Nacionaliniuose parkuose draudžiami plyni kirtimai.

Įstatymu apsaugoti tik žali plotai: rezervatiniai, ekosistemų apsaugos, rekreaciniai miškai ir Natura 2000 apsaugotos buveinės. Bet net ir dalis šių miškų nėra saugūs nuo išplyninimo.

Kitur yra ūkiniai miškai, kur galimi tokie „neplyni“ kirtimai.

Pavyzdys. Dzūkijos nacionalinis parkas

Pavyzdys. Dzūkijos nacionalinis parkas

Pavyzdys. Dzūkijos nacionalinis parkas

Rezervatas
I grupė

Ūkiniai miškai
IV grupė

Draustinis,
ūkiniai
apsauginiai
miškai
(III grupė)

Miškų pagal paskirtį pasiskirstymas

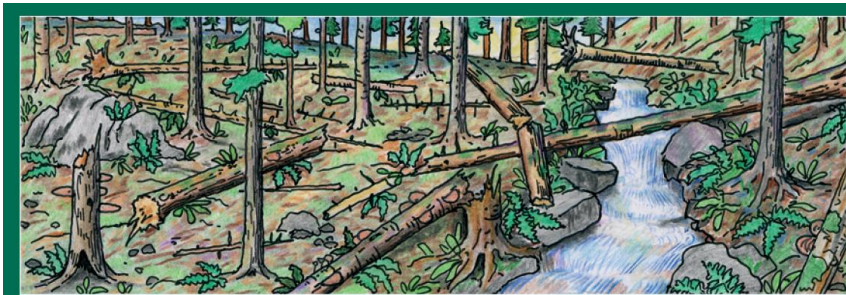
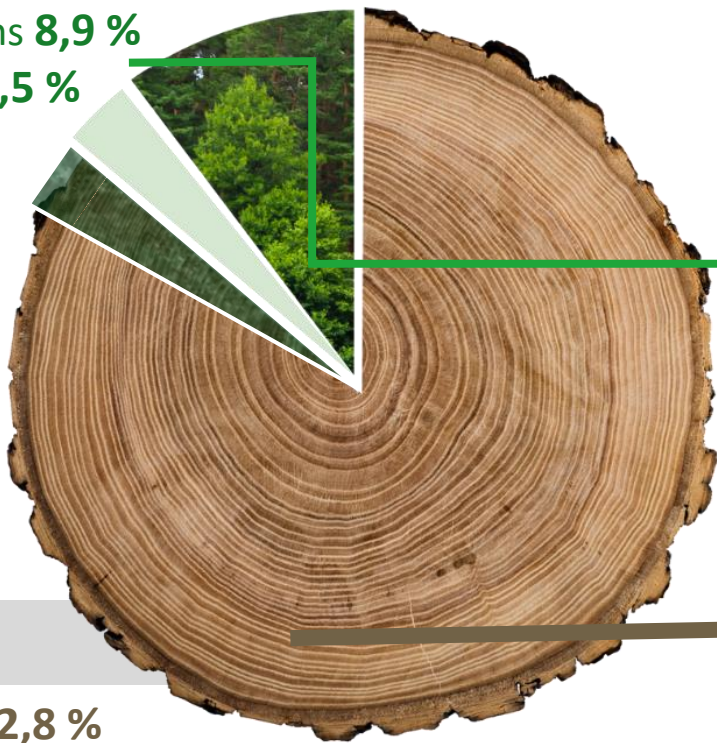
GAMTAI IR REKREACIJAI 15 %:

I Rezervatai **1,2 %**

IIA Ekosistemoms **8,9 %**

IIB Rekreacijai **2,5 %**

Apie **2,3%**
ūkinių miškų
yra apsaugoti
kaip Natura 2000
buveinės

Apsauga

Gamtiškoji
miškininkystė

alternatyva rotacinei
miškininkystei
ūkiniuose miškuose

Dabar
dominuojanti
rotacinė
miškininkystė

95 % pagrindinių
kirtimų yra tokie

ŪKINIAI:

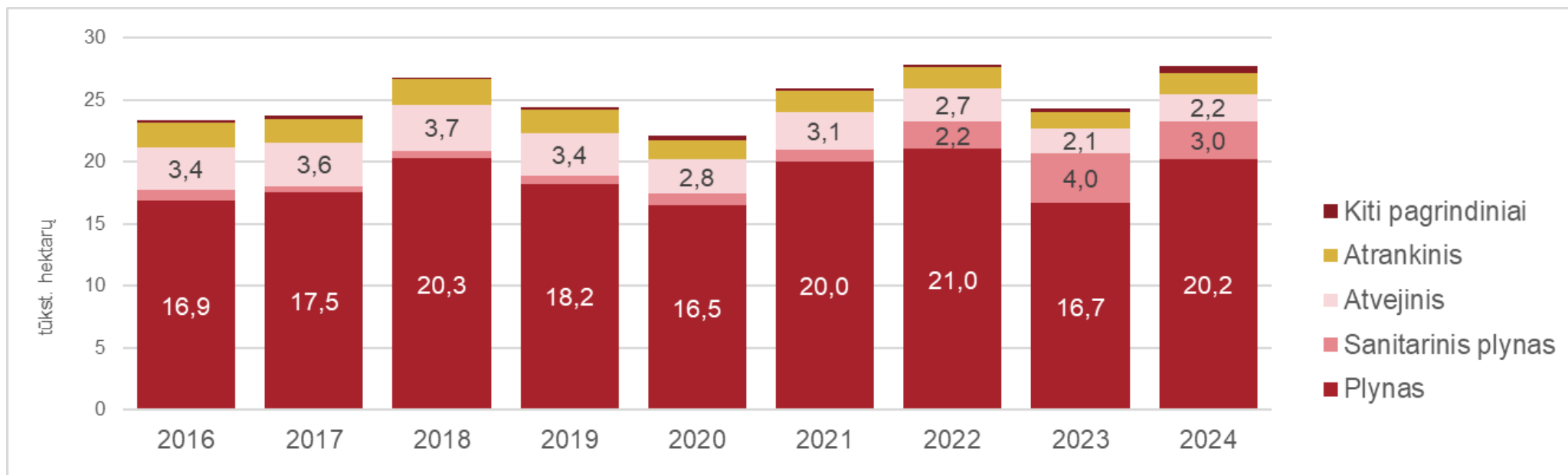
III apsauginiai **12,8 %**

IV ūkiniai **74,6 %**

Kirtimų leidimais leistas iškirsti plotas

Pagrindiniai ir sanitariniai plyni kirtimai

**2024 metais
išplyninti leista
25 tūkst. ha**

Miško žemės plotas:	2 210,4 tūkst. ha
Miško žemė, skirta miškui:	2 145,2 tūkst. ha
Apaugusi mišku miško žemė:	2 062,1 tūkst. ha
Ūkiniam naudojimui skirti miškai:	1 930,7 tūkst. ha

Oficialiosos miškų statistikos duomenys

Valstybinė miškų tarnyba

Eil. Nr.	Rodiklis
1.	Miško žemės plotas
2.	Miško žemės plotas pagal miškų grupes:
2.1.	I;
2.2.	IIA;
2.3.	IIB;
2.4.	III;
2.5.	IV.
3.	Medynų plotas*
4.	Brandžių medynų plotas III-IV miškų grupėse*
5.	Miškingumas
6.	Bendras medienos tūris
7.	Brandžių medynų tūris III-IV miškų grupėse
8.	Bendras metinis tūrio prieaugis
9.	Metinis medžių žuvimas
10.	Grynas metinis tūrio prieaugis
11.	Metinis tūrio kaupimas (pokytis)

Kiek yra miškų ir kaip jie pasiskirsto pagal paskirtį

Kiek miške yra medienos ir kiek jos galima iškirsti

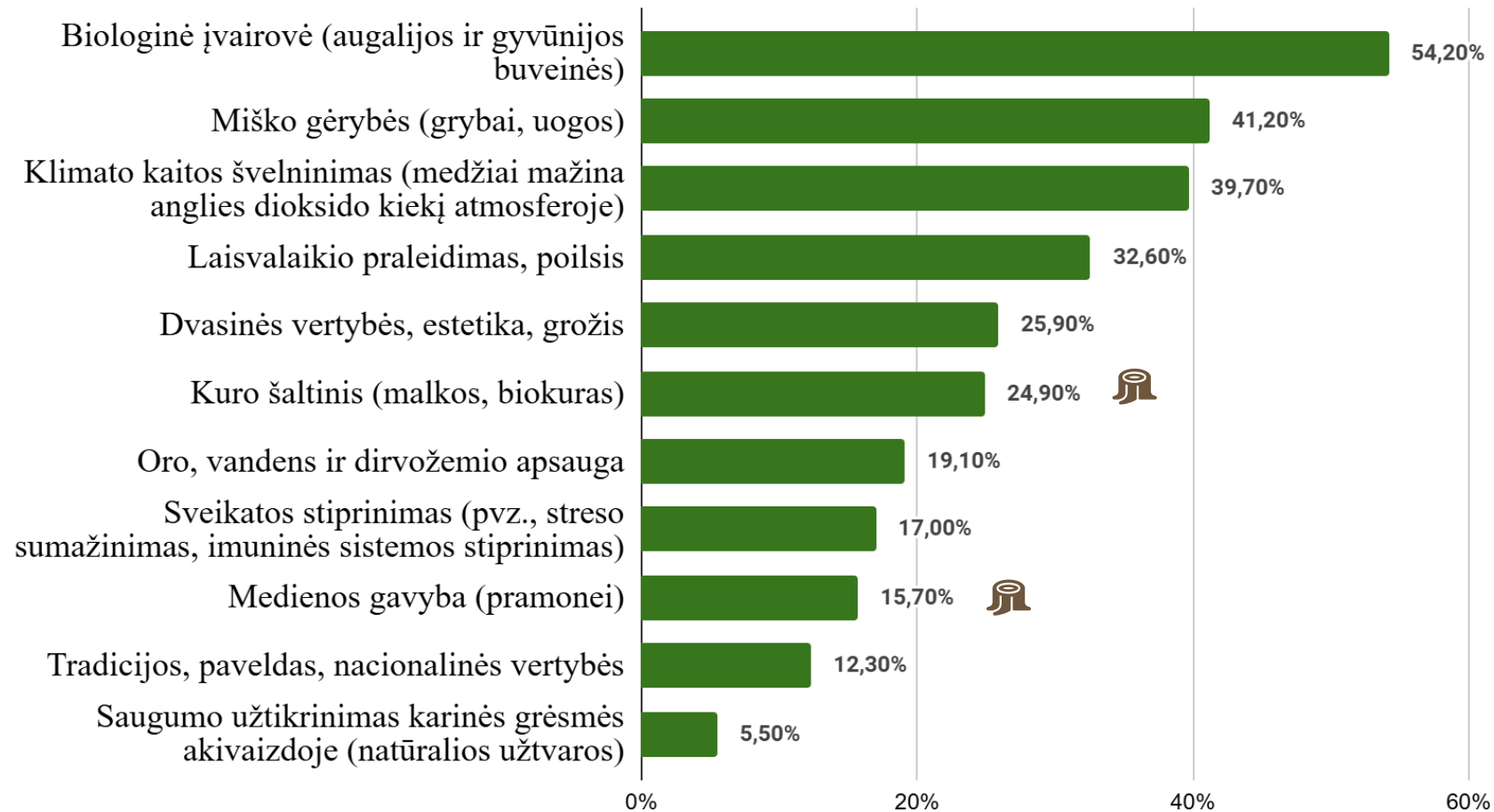

2025 m. Aplinkosaugos koalicijos užsakymu atlikta apklausa

Apklausą atliko Vilmorus

KAŲ JUMS REIŠKIA MIŠKAS? (pasirinkite 3 atsakymus)

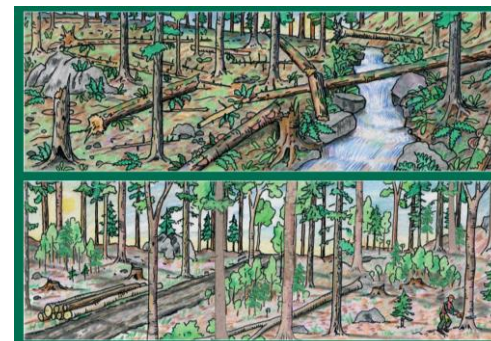
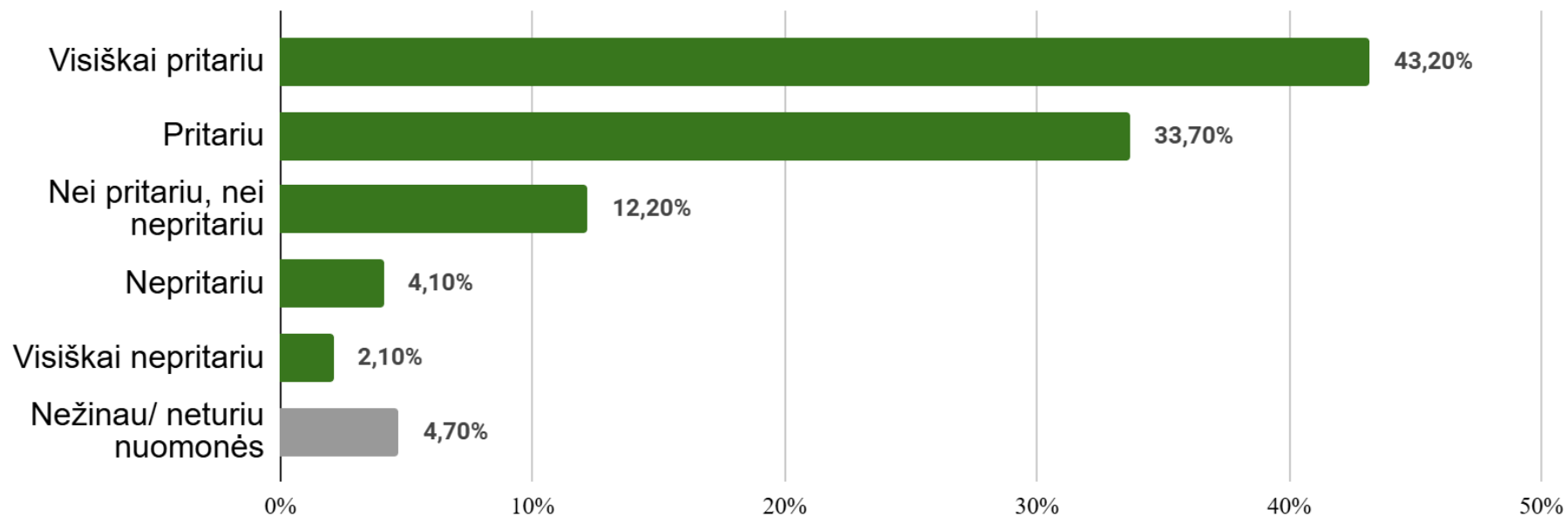

2025 m. Aplinkosaugos koalicijos užsakymu atlikta apklausa

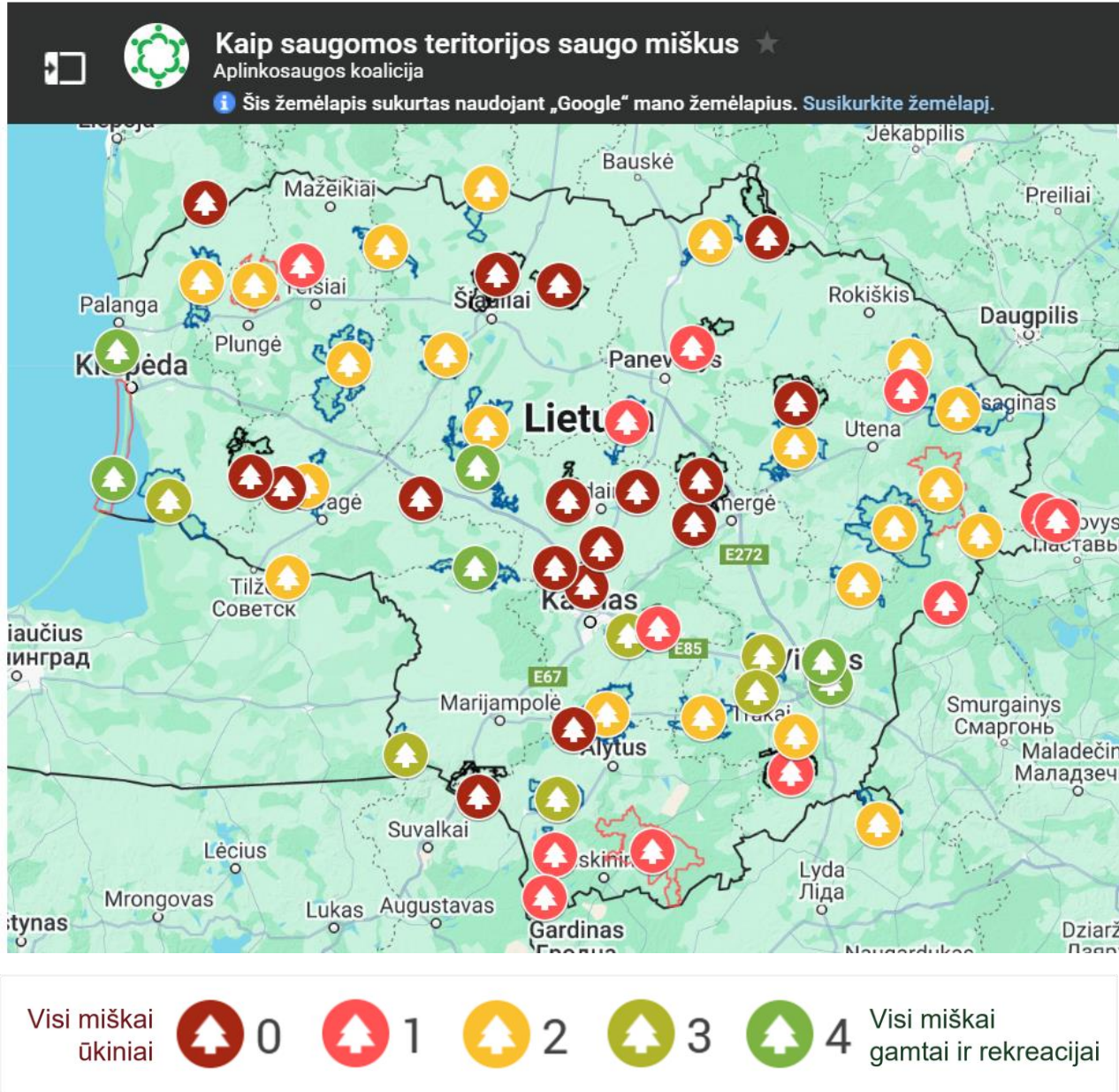
Apklausą atliko Vilmorus

MIŠKŲ KIRTIMAI YRA AKTUALI PROBLEMA LIETUVOJE

Apsauga

Gamtiškoji
miškininkystė

- Saugomose teritorijose yra beveik trečdalis miškų.
- Saugomų teritorijų miškų du trečdaliai yra ūkiniai.

https://www.giriuspiecius.lt/miskai_saugomose_teritorijose/